

GAMMEL ÅRGANG: Sykkel av eldre fabrikat, trolig en førkrigsmodell.

FOTO: PRIVAT

Det var en annen tid!

Som barn fikk jeg stor respekt for to offentlige organer. Det var Trygdekontoret og Forsyningsnemnda.

HARALD FEVANG

Trygdekontoret fordi vi der kunne få igjen penger etter å ha betalt regninger fra lege og apotek. Forsyningsnemnda fordi mors høytidelige søknad om tillatelse

til å kjøpe symaskin resulterte i at noen i byen tildelte henne løyve til å kjøpe en moderne «Singer» symaskin. Da ble det fart i klesproduksjonen hjemme i stua på Fokserød!

Forsyningsnemnda.

Nå i ettertid har jeg undersøkt litt mer om denne Forsyningsnemnda. Under krigen og i mange år senere var det stor vareknapphet i Norge. Og skulle fordelingen være rettferdig måtte det rasjonering til. Offentlig ansatte ble satt til å bestemme hvem som skulle få kjøpe hva. Dette kunne da gjelde symaskiner

som sykkelslanger og meget mere.

Forsyningsnemnda var derfor et viktig organ for de fleste. Vanligvis ble beslutningene tatt lokalt, men det kunne også skje på fylkesplan eller endog i Oslo når det var viktige saker.

Forskjellig behandling

Jeg kan ikke tenke meg annet enn at en sydame på Fokserød fikk sin søknad om kjøp av symaskin innvilget på Sandar Herredshus, men når det gjaldt Ingvald Ludvigsens søknad om kjøp av sykkelgummi den 11.4.44, ble dette besluttet innvilget av Vestfold Fylkes Forsy-

ningsnemnd den 22. mai samme år.

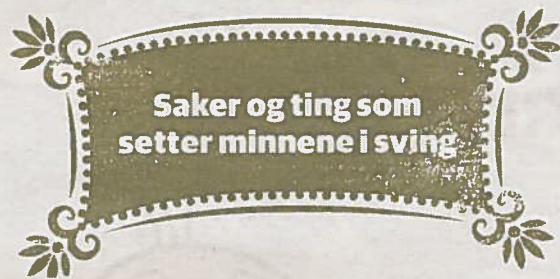
En annen behandling måtte til da en herværende skipsreder i 1941 skriver til Sandefjord Forsyningsnemnd at han tillater seg å søke om å få kjøpe en sykkel til sin kone.

I sommerhalvåret bor de åtte kilometer fra Torvet. Fruen har forskjellige plikter som kaller på henne og må derfor ofte inn til byen. Bussen går meget sjelden og dens tider passer ikke alltid for fru. Det anføres at det er av aller største betydning at fru tillates å kjøpe en ny sykkel.

Søknaden behandles raskt i Forsy-

FØROGNÅ

Saker og ting som
setter minnene i sving

Sigarskrin

Hvalfangsten ga gode tider for store og små i vårt lokalsamfunn. Ringvirkningene var mange. Mange dyktige forretningsfolk, hvalskyttere og andre sjøfolk ble nok takket og æret, og det med god grunn. Dette sølv sigarskrinet var en av de mange gavene som ble delt ut. Det var nok fortrinnsvis hvalskyttere og «gutta på toppen» som fikk et slikt. Skrinet er 12 cm i diameter og omtrent like høyt. Lokket er buet som sydpolen og har et kart siselert inn. På toppen ligger en blåhval.

Det var gullsmed Arne G. Haakonsen som tegnet skrinet og det ble produsert av Thv. Martinsens Sølvvarefabrikk i Tønsberg.

Det ble ikke laget særlig mange av dem, forteller Hans Olaf Haakonsen i samme gullsmedbutikk. Derimot ble det laget en mindre utgave i tinn. Den ble delt ut i stort antall til hvalfangerne som julegave.

Tekst: Tor Zimmermann Børresen
Foto: Svein Olav Løberg

M/T «Torshavn»

Skipet var bygget i Sunderland i England i 1950 for AS Thor Dahl. Skipet var på 15.185 tdw og hadde 1 stk Sunderland-Doxford, med 4.400 HK og gjorde 13 knop. Skipet ble i 1963 solgt til Whiteleaf Compania, Panama og omdøpt til Mar Del Plata.

Av de norske offiserene om bord pr. juni 1963, var fire fra Sandefjord: Kaptein Gilbert Knutsen, overstyrm. Ivar Harmstad, 1.styrm. Eilert Dverdal Andersen, 2.mask. John Henry Hansen. Tre var fra Sandar: 2.styrm. Dagfinn Sivås, telegrafist Arne Febakke og maskinsjef Bjarne Modin.

På bildet ligger M/T Thorshavn til ankers utenfor Framnæs mek. værksted.

Tekst Svein Olav Løberg
Foto: Postkort S.O. Løbergs samling

MINNER
FRA NÆR
FORTID

SANDEFJORD LOKALHISTORISKE SENTER

på Pukkestad gård

Har du bidrag til denne siden?

Levér det i avisresepsjonen, mrk. Lokalhistorisk senter. Bilder merkes med hvem, hva, hvor, når, og helst med en beskrivelse. Husk navn og adresse på utlåner. Har du elektronisk stoff, send det til sv-er-lu@online.no

Sandefjord Lokalhistoriske senters redaksjonsgruppe:

Sideansvarlig: Harald Fevang,
Bildeansvarlig: Ragnar Iversen.
Medarbeidere: Sven Erik Lund, Svein Olav Løberg, Bjørn Hoelseth, Dag I. Børresen, Odd Galteland, Tor Skagun, og Tor Børresen.

Kontaktperson:
Sven Erik Lund, tlf. 928 27 154

Sandefjord
Forsyningnemnd

VESTFOLD FYLKES FORSYNINGSNEMND

Ved over hen søppt
J.nr. 2602/44
OB/AN

TØNSBERG den 22.mai 1944.

Sandefjord forsyningsnemnd,
Sandefjord.

Ekstrakvote på sykkelgummi.
Vedlagt oversendes 2 søknader fra medlemmer av Sandefjord sivile Luftvern idet en til anvisning av søknadene skal tildele Dem en kvote på 2 sykkeldekk.

Olav Løberg

SØKNAD: Ingvald Ludvigsens søknad om kjøp av sykkelgummi i 1941.

Søknad om sykkelgummi fra:

Etternavn: Ludvissen
Fornavn: Ingvald
Adress: Gokstadveien 41.
Født (år og dato): 25/4 - 91
(fyll inn av søkeren.)

Bevitelse av gitte opplysninger.
Riktigheten av de opplysninger som søkeren har gitt på denne søknad om bolig, arbeidsledighets og reisestøtte i sin søknad beholder bevitnes.

Eventuelle opplysninger: Søkeren er uttatt til mannskap i en sykkelbrannpatrulje (Oppsett etter pålegg fra Departementet) og har således absolutt behov for brukbar sykkel. Søknaden bør derfor innvilges snarest.

Sandefjord Sivile Luftvern
den 22. mai 1944.
H. H. H.
Bem.

Denne bevitelse må være underlagt ved søknadens innsendelse av myndige personer.

Til forsyningsnemnda
i Sandar

VIDERESENDT: Søknaden er videresendt til Vestfold Forsyningnemnd på nytt formular og bevitnet av Sandefjord Sivile Luftvern.

ningsnemnden, men blir straks videreformidlet til Forsyningsdepartementet avd. for sykkelgummi i Direktoratet for industriforsyning i Oslo med følgende anbefaling: Nemnda er av den oppfatning at fruene kan benytte buss, men imøteser Departementets avgjørelse i saken.

Endelig svar fra Gummiavdelingen i Forsyningsdepartementet i Oslo foreligger bare noen dager senere således:

Det meddeles at departementet er innforstått med Sandefjord Forsyningnemnds oppfatning, at buss kan benyttes i foreliggende tilfelle.

At det ikke bare var sykler og symaskiner

som Forsyningnemnda hadde ansvar for viser en redegjørelse fra hr. Rådmannen i Sandefjord som i mars 1941 bekrefter overfor Forsyningnemnda at også hr. Ordføreren er enig i at vedprisen dette året skal være kr. 40.- pr. favn for hardved, og kr. 34 pr. favn for blandingsved eksklusiv omsetningsavgift.

Var det noe rart at jeg som ganske liten hadde stor respekt for avgjørelser i Forsyningnemnda?

Gateskillet ved «Forden»

I gateskille mellom Skiringssalveien og Peder Castbergs gate lå «Forden» på den ene sida og CMV på den andre sida. Ved krysset sto et veiskilt med anvisning hvor man fant Sandar kirke og pil til Larvik (19 km) og til Tønsberg og Drammen, (henholdsvis 26 og 81 km).

På dette bildet fra vinteren 1954 er en traktor med en eldre snøfreser i gang med å rydde snø.

På den tiden da dette bildet ble tatt var den ikke ukjente altmuligmannen Åsmund Berg ansatt som verksmester på Sandefjord Auto populært kalt «Forden» til venstre i bildet. Senere startet han pukkverk på Fokserød på eiendommene til sine naboer Arne og Johannes Hotvedt. Bedriften er i dag overtatt av Veidekke og omregulert til næringsvirksomhet.

Harpunverkstedet til CMV til høyre i bildet hadde i denne tid stor pågang, og var bemannet med mange tidligere sjøfolk. En av dem var maskinist Svartangen fra Fevang i harpunsmia. Han var en veteran som var blitt torpedert flere ganger i begge verdenskriger!

Nå ligger Statoil, Nybyen på ene siden og Jotuns laboratoriebygninger på andre siden. Som man ser er det skjedd forandringer på bygningene, men enkelte detaljer kjenner man igjen. En del bygninger i bakgrunnen står fortsatt som før.

Hvis noen kjenner igjen traktorføreren er vi takknemlige for tips!

Tekst: Svein Olav Løberg
Foto Før: Privat
Foto Nå: Svein Olav Løberg